

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Prot. D. Antal: Pentru o mai bună organizare a preoțimii.

Sofron Vlad: Câteva observări asupra felului de a preda studiul religiunii în școlile secundare.

Ședințele Sfântului Sinod.

Cronică.

Concursuri pentru întregirea parohiilor Metes, Simionești, Buteni și Sâncraiu-de-Mureș.

Pentru o mai bună organizare a preoțimii.

I.

Problema unei mai bune organizări a preoțimii — îndeosebi profesionale — preocupă pe toți preoții, de multă vreme. De aceea de câte ori se întrunesc, mai mulți sau mai puțini, discută această problemă, toți urmărind cu asiduitate forma ideală de organizare, care ne-ar putea aduce mai mari izbânzi.

În Dumineca trecută preoțimea eparhiei noastre s'a întrunit în cinci colegii preoțești, adunându-se în unele locuri chiar și 80% din numărul preoților convocați. În tot locul, pe lângă lucrarea de alegere a unui deputat în Congresul mitropolitan, au discutat și năcăzurile ce o preocupă și mijloacele de remediere a lor. Vremurile sunt mai grele ca oricând și din cauza aceasta ținta de soluționare se îndreaptă în special spre îmbunătățirea situației materiale actuale și de viitor. După părerea mea este un ideal foarte greu de realizat. Nu o spun aceasta cu gând de descurajare, ci numai de trezire la realitate și de lucrare sistematică în vederea luptei ce trebuie să o ducem de aici înainte.

Au fost mulți preoți și cred că mai sunt și astăzi, cari sunt contra organizării pe temeuri pur profesionale a preoțimii. Spun, cu drept cuvânt, că idealul preoțimii este de ordin spiritual și deci organizarea pe acest temei să se facă, ca apoi impunându-se în lume tot spiritual, să-și mențină situația și autoritatea tot prin aceste mijloace. Majoritatea preoțimii militează însă

pe lângă o organizare pur profesională, de apărare a situației materiale, ca una ce astăzi este mai ardentă după aplicarea unei serii de curbe la salar și restanțele atâtor luni neachitate. Între cei dintâi sunt preoții stăpâniți de idealism, sau cu mai puține greutateți familiare, iar printre cei din urmă sunt — în mod justificat — cei apăsați de greutateți familiare, cu copii la școale în orașe.

De fapt întreagă chestiunea de organizare a preoțimii trebuie urmărită pentru soluționare pe aceste două terene: spiritual și material. De muncit trebuie să muncim pe teren spiritual, însă ca să putem munci trebuie să avem asigurată o anumită existență materială.

Până n'a existat congrua sau salarul dela stat, preoțimea trăia destul de bine și-și putea vedea de treabă fără vre-o stânjenire materială. Munca spirituală ce o desfășura era, și atunci ca și astăzi, în proporție cu idealismul și duhul preoțesc ce-l încălzea pe fiecare preot și însușirile cu cari era înzestrat. Atunci poate că purta o mai bună grijă enoriașilor săi și-și îndeplinea slujba mai conștientos, fiindcă venitul constă din stole, din taxele ce le primea dela enoriași. De când însă preotul a devenit funcționar, sau mai bine zis semifuncționar de stat, mentalitatea s'a schimbat și la preoți și la credincioși. Unii preoți de atunci încoace cam fac slujbă de clacă — așa cum se cam obișnuște să se facă pentru stat — cu urmarea că și credincioșii îi dau taxe core-spunzătoare muncii. Răul s'a tot întins încât

s'a ajuns de astăzi în cele mai multe parohii nu se răscumpără nici slujbele făcute cu toată conștiințiozitatea, pentru motivul — acum generalizat, — că preotul primește salar dela stat și are și sesiune parohială.

Pe de altă parte statul, prin conducători cu concepții potrivnice rolului important al preoției în viața publică și de stat, iar în vremea din urmă sub presiunea crizei financiare, a tot scurtat salarul cu curbe și supracurbe până l-a adus la subminimumul de existență. Azi pe lângă aceea că din acest subminim a rămas neachitat patru luni — achitarea quasi regulată dela Mai încoace n'a fost în stare să echilibreze această rămășiță, — acolo unde au mai rămas stole convenabile, unii credincioși nu pot, iar alții nu vor să le achite. Strâmtoarea vine deci din două părți, ca o urmare naturală a compromisului în care sunt preoții de semifuncționari ai statului.

Din cele de mai sus se vede limpede că problema de organizare a preoției, în situația de astăzi, nu este tocmai așa de ușor de soluționat. În numerile viitoare ale „Renașterii“, voi încerca să schițez câteva sugestii.

Prot. D. Antal.

Câteva observări

asupra felului de a preda studiul religiei în școlile secundare. (Slărsit)

Dacă în celelalte clase am avut câte două ore pentru predarea studiului religiei, în clasa ultimă este prevăzută numai o oră. Pentru motivul acesta, materialul trebuie să se grupeze de așa fel, ca să poată fi atinse sumar toate adevărurile fundamentale ale religiei creștine. Noi avem multe chestiuni pe cari nu le poți trata suficient într'o oră, cu toată bunăvoința și toată silința ce ți-ai da-o. Amintesc unele ca: 1. Religie și știința și raportul armonic dintre ele. 2. Teismul și formele lui. Deismul și panteismul. ateismul și materialismul. 3. Problema antropologică în trei lecții. 4. Creștinismul și celelalte religii: Brahmanismul, budismul, iudaismul și mohamedanismul, toate într'o lecție. Deși ar fi unele probleme cari nu sunt prevăzute în programă și asupra cărora ar trebui să insistăm, din cauza numărului redus al orelor ce ne stau la dis-

poziție, trebuie să le trecem sub tăcere. Pentru motivul acesta noi nu mai facem observări asupra programei, ci recomandăm numai lectura ce trebuie pusă în mâinile elevilor.

În apologetică problema capitală este cea antropologică, căci pe aceasta se bazează toate celelalte, iată pentru ce trebuie fundamental tratată. Elevii au atins această problemă și la alte studii, unde a fost rezolvată cu multă ușurință în senzul materialist. Dacă nouă ne-ar reuși cu argumente puternice să dovedim în special existența sufletului ca o entitate spirituală aparte de corp, atunci toate celelalte adevăruri religioase, ar fi mai ușor să le dovedim. Dacă apologetice i-a reușit să convingă elevii despre acest adevăr, prin aceasta a pus baza solidă pe care poate clădi apoi cu succes. Aici recomandăm cu toată căldura o carte scrisă de un distins jurist și tot atât de distins teolog și anume:

1. Dl. Lungulescu „Energia spirituală“, edit. Anastasiu Petrescu, R.-Vâlcii 1931. Numele dlui Lungulescu este cunoscut poate multora din alte scrieri foarte valoroase ale Dsale. Cartea cu titlul de mai sus, se împarte în trei părți și anume:

I. Noțiunea de suflet în religie. În acest capitol se aduc dovezi din religia popoarelor primitive și unor popoare civilizate despre credința acestor popoare în suflet, ca o entitate spirituală.

II. Noțiunea de suflet în filosofie. În acest capitol tratează despre concepția ce și-au format-o despre suflet Platon, Descartes, Kant și Bergson ca filosofii cei mai reprezentativi.

III. Noțiunea de suflet în știință. Acest capitol este cel mai interesant și cel mai dezvoltat, căci pe când primele două capitole sunt dezvoltate în 80 pagini, capitolul III cuprinde singur 160 pagini. În acest capitol se expun diferitele concepții materialiste și se combat. Mai important mi se pare cap. VI, VII și VIII, în cari se arată rolul creierului în viața sufletească a omului. Cred că este cea mai temeinică lucrare apărută în românește asupra acestui subiect. Dl. Lungulescu având ca punct de plecare filosofia lui Bergson, consultând o bibliografie foarte bogată și astfel întemeiat pe un vast material documentar, dovedește existența sufletului ca o entitate spirituală.

În capitolul VIII din partea a III, dl Lungulescu ne aduce o mulțime de cazuri din războiul mondial în cari se evidențiază rolul creierului numai ca organ al sufletului. Creeri aproape complet distruși, totuși cugetau normal. Cartea trebuie recomandată cu toată stăruința elevilor. Noi o recomandăm foarte călduros și prețimii, căci ea este un prețios izvor, de unde se vor putea lămurii într-o problemă atât de importantă, ca cea a sufletului omenesc.

O altă carte care tratează despre același subiect și diferit și cu mai puțină pretenție de a trata acest subiect științific, dar cu toate acestea poate fi socotită ca o completare în anumite puncte a cărții dlui Lungulescu, este:

2. „Despre suflet și nemurirea lui“ de Nedelea Georgescu. Dăm titlul câtorva capitole: Omul, Numirile sufletului în Sfânta Scriptură, Părerile celor vechi despre suflet, Părerile necredincioșilor din timpurile din urmă, Existența sufletului probată prin mărturisirile istorice a diferitelor popoare vechi. Autorul în 155 de pagini tratează destul de temeinic, despre suflet. Mai important mi se pare capitolul intitulat „Părerile necredincioșilor etc.“ pe cari le expune și le combate citând părerile unor învățați de marcă, în această chestiune. Însemnat e și capitolul ultim care reproduce credințele diferitelor popoare cu privire la suflet, mai apoi la urmă tratează despre nemurirea sufletului. Cartea e scrisă într'un stil ușor și curgător, este plină de exemple convingătoare și comparații frumoase, pentru aceea va fi citită cu plăcere de elevi.

3. Nedelea Georgescu: „Despre existența lui Dumnezeu“ Bibl. pentru toți. O cărticică de vre-o 255 pagini, scrisă cu multă putere de convingere. Dăm titlurile capitolelor: Ideea de Dumnezeu și universalitatea ei, Părerile marilor învățați, Conștiința noastră dovedește existența lui Dumnezeu, Existența lui Dumnezeu dovedită din privirea universului, Materialismul, Ateismul, Panteismul. Noi am mai avut ocazie să apreciem scrisul părintelui Georgescu și când am recomandat literatura pentru cl. VI. Scrisul Sf. Sale este convingător, pentru că subiectele ce le tratează sunt bine studiate și întemeiate pe un bogat material informativ. Stilul e ușor, limba aleasă. Cărți-

cica aceasta pusă în mâna elevilor va face un mare serviciu prof. de religie, căci problema existenței lui Dumnezeu este pusă clar și susținută prin argumente variate și puternice. Cartea este o viguroasă apologie a religiei.

4. Camille Flammarion „Dumnezeu în natură“ trad. de Dr. Ioan Mihălcescu, vol. I, București, Pavel Suru. Bibl. teol. Nr. 2. Opera aceasta în limba franceză în care a fost scrisă a trecut peste 30 de ediții, aceasta ne arată valoarea ei. Flammarion plecând dela știința pozitivă „ajunge la cea mai înălțătoare filosofie spiritualistă, la cea mai sublimă idee de Dumnezeu, se face un apărător pe cât de luminat tot pe atât și de fervent al concepțiunii despre Dumnezeu, ca creator și pronietor al lumii, și despre suflet, un adevărat apologet al credinții religioase în genere. Făcând știință pură, el face filosofie spiritualistă și teologie în același timp, pentru simplul cuvânt că în toate fenomenele ce examinează vede intervenind sufletul omului ca substanță spirituală, diferită de materie și superioară ei“. Iată cum a fost caracterizată opera lui Flammarion de traducător.

„Scopul meu, zice Flammarion, este de a expune o filosofie pozitivă a științei care cuprinde în ea o combatere neteologică a materialismului contemporan“. Opera aceasta a lui Flammarion cuprinde 5 cărți. Noi avem în trad. românească numai cartea I și II-a cuprinse în volumul de care ne ocupăm, având 193 pag. După informațiile ce le-am primit personal dela dl prof. Mihălcescu, vol. II a fost dat și el editorului spre tipărire, însă după toate probabilitățile s'a perdut. Însuși volumul de față care a apărut în 1914, s'a epuizat. O carte așa de valoroasă ar trebui neapărat reeditată. Cetera unei astfel de cărți ar influența mult asupra elevilor. Cei cari ar afla-o de ocazie le-o recomandăm cu toată căldura.

5. F. Bettex „Minunea“ trad. de Ioan C. Negoită, București 1912. Bibl. teol. Nr. 1. 116 pag. Noi am făcut cunoștință cu acest autor la cl. V, când am vorbit despre cartea sa „Ce ți se pare de Hristos“. Autorul prin opul de care ne ocupăm a scris o puternică apologie a minunii. Cu vasta-i cultură ce o posedă și cu talentul extraordinar pe care e stăpân, atacă această pro-

blemă. El vrea să dovedească existența și posibilitatea minunii. Cartea nu e împărțită în capitole, ci se marchează doar cu litere cursive întrebările și chestiunile cari se tratează din ele. Noi indicăm câteva: Există un supranatural? Ce este așadar minunea? Dumnezeu este așadar un Dumnezeu logic. Minunea ne înconjoară. O știință naturală liberă și creștină vede în lume evoluția legilor dumnezeiești. Autorul prin scrisul său vrea să educe pe cetitori în senzul de a observa just și a putea apoi mărturisi „cu cât mai mult privesc natura, cu atât mai mult recunosc că minunea în univers nu este o excepție, ci o regulă, nu este ceva izolat, ci universal, normă cerească și atmosferă dumnezeiască în care trăește și se mișcă tot ce este creat“ (pag. 48). Acest op este și el epuizat, îl recomand într-o cât se poate că unii îl vor afla de ocazie.

6. F. Bettex: „Creștinismul și studiul naturii“ trad. de Ioan Negoită și Nic. Donos, Huși 1923. Bibl. teol. Nr. 4. Cine a citit o altă operă a autorului „Natur und Gesetz“ a rămas surprins de cunoștințele vaste pe cari le are Bettex asupra naturii. Aceeași impresie o ai și când citești cartea cu titlul de mai sus. Această operă este împărțită în cinci capitole.

Cap. I. „Progres?“ Autorul discută progresul și regresul și stabilește ca principiu „după cum un spor de lumină de căldură și de viață nu-i posibil pe pământ fără o apropiere de soare, îndepărtarea de soare produce numai frig și moarte, tot astfel pentru omenire nu există alt progres de cât apropierea de Dumnezeu. Nu există în tot universul altă formulă a progresului“ (pag. 40).

Cap. II. Evoluția și concepția modernă despre lume.

Cap. III. Studiul naturii și creștinismul. În acest capitol vrea să ne arate că: „Biblia și natura nu se contrazic între ele, deși unele lucruri pe cari oamenii le-au introdus în Biblie contrazic natura. Este foarte adevărat că mulți naturaliști și savanți din timpurile noastre atribue concepției lor despre natură, îndepărtarea lor cu totul de Dumnezeu și ura față de dânsul; și întocmai după cum din același pământ răsar și cresc alături și vița de vie și mătrăguna, numai că una produce vin iar alta otravă, tot așa

și natura îi este dată omului ca un teren, din care el scoate vin sau otravă, după principiile în care trăește“ (pag. 169). Deci nu de natură depinde a fi ateu sau credincios, ci de om.

În capitolul IV, autorul evidențiază rățirile științei și relativitatea ei, expunând atitudinea unor adevărați învățați față de știință.

În capitolul V se combate materialismul. După cele expuse despre scrisul lui Bettex, cred că nu mai e nevoie de recomandare specială.

7. Dr. N. C. Paulescu „Noțiunile Suflet și Dumnezeu în Physiologie“. București 1905. Această broșură de 93 pagini cuprinde trei lecțiuni ale savantului profesor de fiziologie, ținute în fața studenților în medicină la facultatea din București. Pe baza cercetărilor rigurose științifice, autorul ajunge studiind organizmele vii și în special corpul omului, să deducă existența „sufletului“. În lecțiunea a doua combate ipoteza materialistă care consideră „energia fizică“ drept cauză a vieții și ipoteza generației spontanee. În apendice se ocupă de părerile materialistului Dastre, exprimate în cartea sa „La vie et la mort“, combătându-le. După ce în celelalte lecții a arătat că toate actele morfologice și fenomenele fiziologice la viețuitoare se îndeplinesc în vederea unui scop util și această finalitate formează trăsura distinctivă a viețuitoarelor; în lecția III arată că, cauza finalității este sufletul. În urma unei cercetări rigurose științifice autorul ajunge la concluzia cu care și încheie și anume: „viața este efectul a două cauze: una cauza secundară sau suflet; alta cauza primară sau Dumnezeu“. Profesorul de religie va afla în această carte un material prețios pentru lecțiile sale.

8. Dr. Ottocar Prohászka: „Iisus Christos și viața modernă“ conferințe pentru inteligenți. Trad. Dr. Ilie Dăianu, Cluj 1906. Această carte cuprinde nouă conferințe ținute de autor în 1903 în biserica universității din Budapesta, în fața unui mare public de intelectuali. Iată cuprinslu: Ne trebuie religie dar mai ales credință. El este Domnul. Numele lui Iisus Christos. Doamne la cine ne vom duce? Împărăția lui Dumnezeu. Vie împărăția ta. Biserica. Vino după mine. Scrisul acestui episcop li-

terat este plin de avânt, iată pentru ce recomandăm conferințele din volumul amintit.

9. Toma Gherasimescu „Creațiunea universului din punct de vedere filosofic, științific și Biblic“. Roman 1929—32. Tip. „Beram-Tatal“. Părintele Gherasimescu tipărește lucrarea sa în fascicole mai mici, ca să o poată vinde pe un preț cât mai convenabil. Astfel fascicola I cuprinde 63 pag., fascic. II 52 pag., III 48 pag., prețul fiecărei fascicole 15 Lei. În fascicola I autorul expune diferite teorii supranaturaliste ca: Teiste, dualiste panteiste, apoi teoriile naturaliste ca: cele idealiste-agnostice și cele materialiste, arătând cari sunt reprezentanții lor și arată părțile slabe ale acestor teorii și le combate. În fascicola II expune teoriile moniste, mecaniste și evoluționiste. Discută teoria generațiunii spontanee, a transformării speciilor și a descendenței omului din maimuță și le combate. În fascic. III autorul vorbește despre creația universului din punct de vedere științific. Astfel ne vorbește despre atitudinea diferitelor științe față de creația universului. Despre atitudinea oamenilor mari ai științei față de creația universului și față de religie și încheie comparând răspunsul ce-l dă Sf. Scriptură cu privire la creație, cu cel al filosofiei și al științei.

Manualele noastre școlare profesează, — cred că nu greșesc dacă spun că fără excepție — în privința creerii universului, originii vieții, speciilor și a omului, pe deantregul teoriile materialiste. Aceste teorii naturaliste sunt propuse în școală ca niște dogme cari nu suferă desmințire. Cartea părintelui Gherasimescu pusă în mâinile elevilor, le-ar arăta că aceste teorii nu se razimă pe o bază solidă, ci din contră au temelii foarte șubrede. Păr. Gherasimescu a consultat peste 140 de opere, deci o bibliografie extrem de bogată, așa că teoriile diferite le combate prin afirmațiile unor filosofi ori oameni de știință cu mare autoritate. Elevul va putea vedea că cel ce combate cutare teorie, nu este un preot ci un filosof de marcă, ori un om de știință renumit, așa că citațiile din autorii streini, — cari sunt și prea multe, — din punctul acesta de vedere vor face un serviciu. Profesorul va putea trage un mare profit din bibliografia bogată pe care o indică autorul

și de unde va putea cunoaște dacă cutare operă profesează idei favorabile ori contrare creștinismului. Recomandăm deci cu toată căldura această carte, care tratează despre un subiect atât de important.

10. Dr. G. L. Muntean: „Istoria creațiunii în lumina cercetărilor științifice“, Cluj 1929. Părintele profesor Muntean în opul său atacă problema creațiunii expusă în I și II cap. al Genezei. Sfinția Sa, bazat pe o bibliografie bogată, discută toate teoriile mai de seamă, cari s’au emis cu privire la această problemă, le-arată partea lor slabă și le combate. Noi indicăm unele din capitolele mai de seamă. Hexameronul și celelalte tratate biblice despre creațiune. Hexameronul și științele naturale. În acest capitol se arată raportul Bibliei față de diferite științe ca: paleontologia, astronomia, etc. Un alt capitol important este al VI-lea unde se expun: „Teoriile privitoare la interpretarea Hexameronului“. Aici autorul expune pe larg și arată slăbiciunea diferitelor teorii la interpretarea zilelor creațiunii. Cartea părintelui Muntean atacă una din cele mai importante probleme, pe care autorul o studiază serios, iată pentru ce pusă în mâna elevilor va face un mare serviciu studiului religios. Profesorul va afla la rându-i un material foarte bogat pentru lecțiile sale, o recomandăm deci din toată inima.

11. Frank Thomas „Chestiuni vitale“. Trad. de D. Cornilescu, Sibiu 1914. Iată câteva subiecte tratate: Avem un suflet? Există o viață viitoare? Ce va fi viața viitoare? Există Dumnezeu? Ce e Dumnezeu. Să trăești. Pentru ce? (întrebarea). Să trăești pentru ce (răspunsul). Cum să venim la Hristos? Ce crezi tu despre Hristos? Se îngrijește Dumnezeu de noi? Vrei să fii liber? etc. Iată câteva subiecte cari ne preocupă și pe noi și pe cari marele predicator dela Geneva încearcă să le rezolve în lumina evangheliei creștine. Recomandăm cartea pentru importanța subiectelor ce tratează.

12. „Ortodoxia și creștinismul apusean“ prelucrare din rusește de P. Sf. Sa Nicodem. Sibiu 1922. Bibl. bunului păstor. Această broșură de vre-o 75 pag., expune mai întâiu factorii cari au contribuit la desbinarea bisericii creștine. Se arată cum la originea acestui rău întocmai ca și la ori-

ginea răului în general, stă trufia, în cazul de față trufia papismului. Această trufie a dat naștere la lupta între biserică și stat, mai apoi protestantismului cu tot cortejul său de secte. Autorul foarte bine informat ne descrie anarhia care stăpânește în cuturare și viața apuseană și ne arată cum în locul creștinismului apare vechiul său dușman păgânismul, sub diferitele lui forme. În conferința ultimă se arată cum apusul și în special protestanții dezorientați își întorc privirile spre biserică ortodoxă, unde văd ei credința nefalsificată. Cel ce cetește această broșură se simte mândru că este ortodox. O recomandăm pentru cl. VII, căci cetită, ea va trezi în sufletul elevilor sentimentul de dragoste pentru biserică căreia îi aparțin.

Unele cărți pe cari le-am citit altă dată, dar al căror conținut — neavându-le între mâini — nu-l putem indica precis, le recomandăm totuși, dându-le numai titlul.

13. Valeriu Iordăchescu: „Substanța sufletului față de doctrina materialistă și teoria actualității sufletești“. București.

14. Toma Chiricuță: „Religia omului de știință“. București.

15. Al. Constantinescu: Biblia și știința.

16. N. Colan: „Biblia și intelectualii“. Sibiu.

În observațiile sumare ce le-am făcut asupra programei, noi am indicat lacunele ce ni s'au părut că se află în alegerea materialului de predat, am arătat metoda folosită de noi la predarea anumitor materii și am indicat și lectura pe care am pus-o în mâinile elevilor. Astfel predat învățământul religios el stă pe baze solide, profesorului prin lectura ce o pune în mâinile elevilor, îi va reuși să înrădăcineze în sufletul lor dragostea față de anumite probleme religioase, de cari să se ocupe și după ce au eșit de pe băncile școlii secundare. Când învățământului religios i-a reușit să sădească în sufletul elevilor astfel de preocupări, credem că el și-a ajuns scopul.

Sofron Vlad.

Salariile preoților pe luna Noemvrie au fost ridicate de către casieria Consiliului Eparhial și se vor achita prin intermediul oficiilor protopopești.

Ședințele Sf. Sinod.

După cum am anunțat Sf. Sinod s'a redeschis, în sesiune prorogată, în ziua de Miercuri 30 Noemvrie c., în palatul Patriarhal, sub președinția I. P. Sf. Sale Patriarhul Dr. Miron Cristea.

În ședința cea dintâi s'a luat în discuție chestiunea programei analitice, care trebuie să se întocmească pentru învățământul religios în școlile primare. Sinodul a hotărât ca să se publice după 1 Februarie 1933 un concurs pentru alegerea manualelor didactice respective.

În ședința a doua s'a luat în discuție un raport al dlui general C. Dumitrescu, comandantul jandarmeriei, prin care se arată documentat care sunt cauzele care determină pe unii ortodocși să îmbrățișeze ereziiile sectelor.

Raportul enumără câteva cazuri de sectanți, datorită nepăsării și lipsei de autoritate a unor preoți.

Sf. Sinod a hotărât să se aducă mulțumiri dlui general Dumitrescu și au debătut pe larg raportul cât și măsurile ce trebuiesc luate de urgență.

În ședința a 3-a Sinodul a luat în discuție rezultatul anchetelor făcute asupra alegerilor eparhiale și a decis ca aceste rezultate să fie cercetate de comisia canonic-juridică a Sinodului.

După rezolvirea mai multor lucrări curente, membrii Sinodului au discutat dacă este sau nu necesară numirea unui arhiereu vicar la episcopia Hotinului și a hotărât că deocamdată această numire nu se poate face.

În a 4-a ședință — de Sâmbătă, — s'au discutat diverse chestiuni curente.

CRONICA

Sărbătorirea P. Sf. Sale de ziua Sfântului Nicolae, s'a făcut cu toată amploarea, ca și în anii când P. Sf. Sa a fost deplin sănătos și a putut primi vizita tuturor cari au venit în șir neîntrerupt ca să-i prezinte felicitări și urări de bine.

În presară, corul Academiei Teologice și al Episcopiei, au cântat frumos la reședință.

Liturgia solemnă s'a făcut la biserică Sftul Nicolae, servind P. On. prot. D. Antal,

pr. I. Cociuban și arhidiacon Dr. I. Vască. Corul Episcopiei a dat răspunsurile. A cuvântat pr. Cociuban, aducând elogii P. Sf. Sale și prezentând omagii din partea slujitorilor altarului și a credincioșilor, în deosebi pentru sprijinul dat la ridicarea acestei biserici, atât de necesare. La sfârșitul slujbei s'a servit și o doxologie pentru P. Sf. Sa.

La reședință încă înainte de ora 12 s'au prezentat șefii autorităților și membrii marcanti ai societății clujene românești, doamne și domni, pentru a prezenta felicitări. Aceasta a durat până la ora 2 și a continuat apoi și după masă.

În numele Consiliului eparhial a vorbit P. On. prof. Dr. Seb. Stanca, consilier eparhial, urând P. Sf. Sale încă mulți ani de muncă neobosită. P. Sf. Sa a mulțumit vădit emoționat.

Din afară a primit o mulțime de telegrame, între cari remarcăm a dlui prim-ministru Iuliu Maniu, a dlui ministru al cultelor D. Gusti, a dlui ministru de justiție Mihail Popoviciu, a ministrului Pop și Crișan al Ardealului, cum și dela unii Mitropoliți și Episcopi și dela toți protopopii din Eparhie. Publicăm aici scrisoarea elevilor dela institutul de orbi:

Prea Sfințite Părinte!

Ca în toți anii, așa și acuma, sosește cea sfântă zi — ziua onomastică a Prea Sf. Voastre.

Noi, elevii Institutului de Orbi, din Cluj, care ne-am bucurat și ne bucurăm de bunătatea Prea Sfinției Voastre, Vă rugăm, să primiți din parte-ne cele mai respectuoase felicitări.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să vă dăruiască o viață lungă și fericită.

Noui donații pentru biserica Sf. Nicolae din Cluj. Dna Eugenia Vască a donat o acoperitoare de tetrapod, iar dl Dr. Ioan Vască, rectorul Academiei teologice și deputat a donat un ornat diaconesc în valoare de opt mii Lei. Oficiul parohial le exprimă cele mai vii mulțumiri, ca și celorlalți generoși donatori.

Restanțele de dare către stat de pe anul trecut se recompensează în contul salariilor pe Noemvrie și Decemvrie 1931. Toți preoții sunt rugați să trimită la Consiliul Eparhial prin of. protopopești, certificate oficioase despre restanțele de dare, dar numai către stat, pe anul trecut, pentru a se face intervenții de recompensare.

Societatea „Credința Ortodoxă“ a studenților în teologie din Cluj, în adunarea generală din 12 Noemvrie 1932, și-a ales următorul comitet de conducere pe anul societar 1932/33: Președinte: Vasile Loga an. IV, vice-preș. Teodor Moldovan an. III, secretar general Iuliu Goșescu a. II, secr. de ședințe Ion Mureșan a. I, cassar Corneliu Gog a. IV, bibliotecari Nicodim Burzu a. II și Vasile Pitea a. I, controlor Vasile Leana a. IV, econom Vasile Racolți a. I. Delegați la centrul stud. „Petru Maior“ E. Bența III, Galu Marian III, Ion Ramba IV, O. Cipou IV, I. Puia IV și Horia Stanca II. Preș. secț. lit. Augustin Faur IV, preș. secț. de propagandă Cornel Sava III, preș. secț. muzicale Ion Topu II.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 531—1932. Prot.

(35) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Simionești* din protopopiatul Bistriței, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat conf. cualificațiunii.
2. Casă parohială cu grădină și supraedificate economice.
3. Sesiune parohială 15 jug. pământ arabil și fânaș, calitate bună. Grădina vechi case parohiale și cimiteriul.
4. Venitele stolare statorite în ședința Consiliului parohial din 21 Noemvrie 1932.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile de concurs provăzute cu toate documentele, oficiului nostru protopopesc în termenul deschis și cu prealabila învoire a acestui oficiu se vor putea prezenta în parohie pentru a oficia, a cânta și predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Să recere pentru concurs dela fiecare reflectant învoirea P. Sf. Sale Episcopului nostru, fără de care nu vor putea fi puși în candidație.

Bistrița, la 25 Noemvrie 1932.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul parohial din Simionești.

Pr. Victor Mureșian,
capelan prot.

Nr. 484—1932. Prot. (34) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a *Metăș* cu filia Găureni, protopopiatul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela data primei publicări în oficiosul „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat conform pregătirei.
2. Sesiune paroh. 6 jug. arător și fânaș.
3. Una ferdelă de grâu sau cucuruz sfârmit dela fiecare familie, atât din parohie cât și din filie.

4. Venitele stolare statorite în ședința Consiliului parohial din 8 Noemvrie 1932.

5. Lipsind casele parohiale, Consiliul parohial pune la dispoziție preotului locuință în natură.

6. Lemne de foc din pădurea comunală cât va avea lipsă.

Concurenții la acest post își vor înainta cererile instruite cu toate documentele, oficiului nostru în termenul deschis, iar după prealabila încuviințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor avea să prezinte actul de învoire dela Prea Sf. Episcop, fără de care nu se vor lua în candidare.

Alba-Iulia, la 18 Noemvrie 1932.

Oficiul protopopesc al tractului Alba-Iulia în conțelegere cu Consiliul parohial din parohie și filie

Alexandru Baba, protopop.

Nr. 978—1932. (36) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a *Buteni*, din protopopiatul Huedin, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în gazeta oficială „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu supraedificate.
2. Sesiune parohială de 20 jugăre.
3. O vică de bucate dela fiecare familie (circa 220 familii) din care $\frac{1}{3}$ compete cantorului iar $\frac{1}{10}$ crâșnicului.
4. O zi de lucru în natură sau prețul ei.
5. Stola uzitată.

6. Întregirea salarului dela stat conform coalei B.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea cu documentele prescrise subsemnatului oficiu, iar cu prealabila noastră înștiințare se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta respective a celebra și pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără de care act nu vor putea fi luați în candidare.

Huedin, la 20 Noemvrie 1932.

Oficiul protopopesc ort. român, în conțelegere cu Consiliul parohial din Buteni.

Aurel Muntean, protopop.

Nr. 662—1932. Prot. (37) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia cl. II-a *Sâncraiu-de-Mureș*, din protopopiatul Târgu-Mureș, devenită vacantă prin renunțarea preotului Ioan Leuca, pe baza ordinului Nr. 7229 din 20 Oct. a. c., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele sunt:

1. Salar dela stat, conf. cualificațiunii.
2. Locuință în natură, cu supraedificate economice și grădină de 800 st. p.
3. Sesiune parohială de 30 jugăre pământ cl. I.
4. Stolele îndatinate și statorite de adunarea protopopească și aprobate de Consiliul Eparhial.

Parohia se află la 2 km. depărtare de Târgu-Mureș.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile cu toate documentele recepte, oficiului protopopesc ort. român din Târgu-Mureș, în termenul prescris și cu avizul acestuia se vor putea prezenta în parohie pentru a servi, cânta ori predică și a face cunoștință cu credincioșii.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru.

Târgu-Mureș, la 27 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc, în conțelegere cu Consiliul parohial din Sâncraiu-de-Mureș.

Ștefan Russu, protopop.